

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{er.} 34.

24. Marca 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia dnia 15. Marca. —

Postanowieniem z dnia 23. Lutego r. b. raczył N. Pan ustanowić w Czechach, tudzież w Galicyi i Bukowinie, połączone dochodów kameralnych Administracyje i najtąskawiej mianować naczelnikami tychże, p^{er}wszej t^{ej} władzy ze stopniem Radzcy nadwornego, Administratora dochodów celnych Dr. Józefa Oberhauser, a drugiej administratora dochodów z cła, tytoniu i s^{te}plu, Radc^e nadwornego Józefa Hohn.

Gazeta wiedeńska zawiera 7my spis dobroczynnych darów, podany N. Panu przez Komisyją dla dotkniętych powodzią, ustanowioną. Ogół tych darów w tym spisie wykazanych wynosi 2672 ZR. 50 kr. m. k., dalej ze składki powszechnie zbie-
ran^ej weszło 4326 ZR. 25 kr.

Gazeta węgierska wychodząca w Peszcie: *Hazalet*, *Kátföldi Tudósítások*, ogłasza za bajkę udzieloną wprzód przez Dz: *Magyar Kurir* wiadomość, a później przez inne gazety zagraniczne powtórzoną, że kaznodziej^e kościoła reformowanego Szczepana Davidhazy w Algya jadącego sankami, wilcy zjedli. Zi^eć P. Davidhazy, Pan Riótr Tot w Gyala, napisał sam do wspomnianej redakcyi, że teść jego zupełnie jest zdrow i t^ej zimy nigdzie z domu nie wyjeżdżał.

Dz: *Gazetta di Venezia* z dnia 4. Marca donosi; J. C. K. W. Arcyksiążę Wicekról, który w d. 28. Lutego wyjechał z tąd naprzeciw swojej do-
stojnej Małżonki, powrócił wczoraj w towarzystwie t^ejże. Wiceadmirał c. k. marynarki dowodzący na c. k. statku: Peotte, przyjmował Arcyksięstwo na onegoż pokładzie. Wielka liczba bark napelniona mieszkańcami wszystkich klas, mając na czele P. Podesta, wytynęła na spotkanie dostojnych Podróżnych, i wszystkie mieszkania nad wielkim kanałem, które dy orszak ciągnął, przybrane były w kobierce. Nierównie więsze mnóstwo ludu czekało przybycia Arcyksięstwa w krolewskim ogrodzie, gdzie Ciż przy głośnych oznakach radości na ląd wysiedli.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja.

— z Petersburga d. 26. Lutego (10. Marca). —

Rozkazem dziennym z dnia 23. t. m. N. Cesarz Jm^c raczył mianować Inspektorem całej jazdy czynnego oddzielnego kaukazkiego korpusu wojska, Jenerała Majora Parfackiego, dowodząc^e t^ej brygady zgi^e dywizyi strzelców k^onnych.

Reskryptem z dnia 17. t. m. N. Cesarz Jm^c raczył mianować Kawalerem orderu S. Anny 1szej klasy rzeczywistego Radc^e Stanu Piotra Swina, pełniącego obowiązki Sekretarza Stanu w radzie Państwa.

Gazeta tifliska ogłasza zdanie urzędnika górniczego z g^ord^en równin nad rzeką Kur czyli Cyrus, z którego wnosi, że piasek nagromadzony, który widzi^eć się daje na całej t^ej przestrzeni, powinien mieć w sobie złoto, o cz^em przekonał się przez wiele doświadczeń w okolicy Elizabetpola.

— Z Odessy d. 1. (13.) Marca. —

Dziennik Cdeski wyraża: Czytelnicy nasi znają już przepisy rady handlowej ustanowionej przy Ministrze skarbu w Petersburgu, z izbami czyiⁱ wydziałami w g^owniejszych miastach handlowych Rossyi. W skutek tego rozporządzenia została otworzona izba handlowa w Odessie dnia 27go Lutego w obecności Jenerała Gubernatora i Gubernatora cywilnego, który on^ej przewodniczył. Członkami t^ejże izby, wybranymi przez stan kupiecki i potwierdzonymi przez władz^e, są: PP. Radzcy handlu Gary, Sicard, Loutchish; kupy PP. Fryderyk Cortazzi, Pezzer, Papudów, Ralli i Gattorno. P. Gary wybrany został przez swoich towarzyszy^w Wiceprezesem Izby.

Niemcy.

Gazety monachijskie z dnia 11. t. m. donoszą: Słychać, że Król Jm^c wyjedzie przed 15. b. m. do Włoch. W orszaku Króla znajdować się będą: Pułkownik Hr. Paungarten, Sekretarz Farnbacher, Dyrektor k^olewskiej galeryi obrazów, Kawaler Dillis, i chyrurg sztabu Dr. Wenzel.

Szwecyja i Norwegija.

W dniu 22. Lutego, oznajmił urzędownie Marszałek sejmowy, szwedzkiej Szlachcie, iż Król Jmć przeznaczył zamknąć sejm w dniu 15tym Marca.

Poczta, która z Krystyjani w dniu 10. Lutego wyszła do północnych prowincyj, została blisko Lillehammer zrabowana i pocztylion zabity. Co przytém zdarzeniu zabrano, jeszcze niewiadomo.

Miasto Fryderykstadt w Norwegii prawie do połowy spłonęło ogniem.

Zjednoczone Niderlandy.

W skutek mianowania Jenerała Erens Jeneralnym Dyrektorem wojny, zajdą w wydziale tym ważne odmiany. Dyrektorowie są uwolnieni; Jeneralna Dyrekcyjja inżynijeryi będzie odłączona. Jeneral Major Baron Tergnagel jedzie w zleceniu do Frankfortu, a Jeneral Reuther będzie na czele zarządu wojska.

Uwięzieni za polityczne przestępstwa Ludwik de Potter, dalej Referendarz w wydziale spraw zewnętrznych, Franciszek Tielemans (30 lat mający); wydawca Niderlandzkiego Gonca J. J. Coché Mommens; redaktor Dz: Catholique. Adwokat Barthels (27 lat mający); wydawca Dz: Belgickiego, Ed. van der Straeten, i J. B. de Nepe wydawca Dz: Vaderlanders, na mocy wyroku Izby pierwszej Instancji Senatu Brukselskiego z dnia 2. t. m. obwinieni o przestępstwo kryminalne, stawieni będą przed Izbę oskarżającą.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Xiążę Kumberland miał w dniu 1. Marca trzygodzinne narady z Królem.

Wybór do Parlamentu w Hrabstwie Waterford wypadł na korzyść Lorda Józego Beresford.

W Izbie wyższej Marg. Londonderry żądał złożenia dokumentów ściągających się do blokady Dardanellów przez Rosyjan. Lord Aberdeen odpowiedział, iż nie może nic temu żądaniu zarzucić, i Marg. z tych dokumentów w imowie będących przekona się, że honor i godność Anglii przy tej okoliczności dostatecznie były zachowane. Rozprawy skończyły się na zapewnieniu Lorda Aberdeen, że papiery owe będą jak najprędzej złożone.

W Izbie niższej toczyły się rozprawy nad prośbą mieszkańców Newark, uskarżających się na wpływ Xięcia Newcastle na prawo wyborowe. Wniosek P. Thomsona, który ową prośbę przedłożył, izby mianowany był wydział do rozpoznania sprawy wyborowej Newarku, odrzucono 194 głosami przeciwko 61. — Późem zamieniła się Izba w komitet subsydjów, który na-

radzał się nad żadaniami przez rząd pieniędzmi na potrzeby marynarki. Liczba marynarzy przez rząd na 1850 żadanych wraz z 9,000 żołnierzy morskich, wynosi 29,000. Wielu Członków, przedewszystkiem P. Hume, wносиło na zmniejszenie liczby marynarzy i okrętów wojennych, które uzbrajają. Ministrowie opierali się temu wnioskowi ze względu terażniejszych politycznych stosunków. P. Peel uczynił uwagę, iż Anglija musi być co chwila gotową do działania i powinna być w stanie mówić silnie do Mocarstw zagranicznych, a do tego potrzeba, aby jej siła morska zawsze była potężna. Francyja ma 6—7 linijowych okrętów na morzu śródziemnem, Rosyja również tyle, a zatem Anglija nie może mieć mniej jak 8. Wprawdzie Mocarstwa zagraniczne są w przyjacielskich stosunkach, atoli nic bardziej nie zniewąła rywalów i przeciwników Anglii do pokoju, jak tylko przekonanie, iż Anglija jest zawsze gotową działać. — Zatem oszczerdzenie P. Hume zostało odrzucone, i żołąd na 29,000 żołnierzy morskich i marynarzy zezwolony.

W d. 2. Marca Sir Charles Wetherell uczynił wniosek względem wyroków wydanych na Dzienniki. Attorney Jeneralny (Sir F. Scarlett) brońi swojego postępowania, wspierany przez Sir F. Burdett, przez Sollicitora Jeneralnego i PP. North i Peel, podczas gdy PP. O'Connell, Sadler i Hume mówili silnie przeciwko temu. Wniosek (złożenia papierów ściągających się do wyroku) został przyjęty.

Dziennik: Portsmouth-Herald z d. 28. Lutego donosi: „Przez fregatę Dartmouth pod Kaptanem Sir Thomas Fellowes, która tu właśnie teraz przybyła, dowiadujemy się, iż Jeneralny Konsul Angielski w Tangerze, P. Drummond Hay, po trzechmiesięcznej nieobecności powrócił do Tangeru z podróży do stolicy Marokańskiej przedsięwziętej, dokąd udał się był w towarzystwie Oficera artylerji z osady Gibraltarskiej i Porucznika Washington z okrętu Dartmouth, dla złożenia Cesarzowi swojej uniżoności. W całej swojej podróży tam i napowrót, doznawał największego poważania, i często jechał pod zastłoną dziesięciu tysięcy jazdy, a gdy się zbliżał ku stolicy, wszystka ludność wyszła na powitanie go. Przybywszy tamże został wraz ze swoim towarzyszem Cesarzowi przedstawiony; który przy tej sposobności kazał całej załodze przeciagnąć w paradzie. Kraj podług zdania tych podróżnych może wydawać wszystkie płody, albowiem ziemia jest bogata i urodzajna, klima wyborne a wód podostatkim. Atoli ludność mała co oddalona od stanu barbarzyństwa. Cesarz

kazał Jeneralnemu Konsulowi dać na podarunek dla Króla Angielskiego kilka hien, lampartów i bardzo piękne psy. Zwierzęta te dostawią najpierwsze, które się trafią przewozowe okręty, z Gibraltaru do Anglii.

Nieporozumienia między Austryją a Marokko doszły do tego punktu, że mogą być po przyjacielsku załatwione. Austryjaska eskadra stała na kotwicy w zatoce Algezyrskiej. Powietrze było i w Gibraltarze bardzo ostre, tak dalece, iż na wielu częściach skał sterczących utworzył się lód prawie na cal grubo.⁴⁶

Podług Gazet Kalkuckich z d. 4. Listop. r. z. odkryto spisek w prowincjach Mergui i Tavoj od Birmanów w ostatniej wojny nabytych. Kilku spiskowych stracono i przy odejściu ostatnich świadomości panowała spokojność.

Według Dziennika Globe Marg. Pelmeła w towarzystwie Hrabiego Abra i P. Guerrero, udać się ma z Anglii do Terceiry.

Dziennik Irlandzki: Cork Constitution, zaprzecza wiadomość, że Lady Paget i jej córka przyjęły wiarę katolicką.

Francyja.

W d. 6. Marca o godzinie 8mej wieczorem przyjął Król tymczasowego Prezydenta i biuro Izby Deputowanych, którzy mieli zaszczyt podać Monarsze listę pięciu kandydatów na godność Prezydenta. — W d. 8. nie wiadzano jeszcze w Paryżu na kogo padnie wybór Króla, sądzą atoli, że Monarcha wybierze P. Royer-Collard.

Podług Gazet Paryzkich z d. 8. spodziewano się niebawem w Paryżu Xięcia Leopolda Sasko-Koburgskiego.

Marg. Lally Tolendal, który mocno chorował przychodzi do zdrowia. P. Benjamin Constant z powodu słabości nie mógł być w Izbie Deputowanych.

Odpowiedzialny jerenent Dziennika: „Drapeau blanc“ (P. Guibal) i P. Henrion, autor artykułu w Dzienniku Drapeau z d. 6. t. m. umieszczono o potrzebie rozwiązania Izby Deputowanych i samego prawa wyborowego na mocy królewskiego postanowienia, pozwani są przed sądziego instrukcyjnego P. Guillard, ponieważ, jak oskarzenie mówi, przez ten artykuł naruszyli powagę Izby konstytucyjnej.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 5. Marca przystąpiono do losowania pomiędzy PP. Sebastiani, Agier, de Berbis i de Lastours, w celu wybrania dwóch kandydatów na godność Prezydenta. Liczba głosujących była 367, stamowcza większość 184. P. Agier miał 206 gło-

sów, P. Sebastiani 200, P. de Berbis 170 i P. de Lastours 144. Zatem PP. Agier i Sebastiani ogłoszeni zostali jako czwarty i piąty kandydat. (Trzej inni są jak wiadomo, PP. Royer Collard, Kazimierz Perrier i Delalot. Król wybrać ma z tych pięciu Prezydenta Izby.) Poczem przystąpiono do wyboru czterech Wice-Prezydentów, a że żaden Członek nie miał stanowczej większości głosów, odłożono drugie rugi na dzień następujący.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 6. przystąpiono do powtórnych rugów w celu wybrania Wice-Prezydenta, w skutek których P. Dupin, starszy, został Wice-Prezydentem ogłoszonym; poczem losowali między sobą Członkowie, którzy mieli najwięcej głosów i w końcu PP. Bourdeau, de Cambon i Martignac ogłoszeni zostali Wice-Prezydentami. W Poniedziałek przystąpi Izba do mianowania Sekretarza.

Hr. Simon mianowany jest Referentem Komisji Izby Parów, upoważnionej do ułożenia adresu.

Hr. Donatien de Sesmaisons Pułkownik, szef jeneralnego sztabu pierwszej dywizji piechoty, wymazany został z listy gwardyi. — Hr. de Sesmaisons oświadczył w liście umieszczonym w Dzienniku „Journal de Nantes, iż postanowił, na wyborach Departamentu niższej Ligiery nie głosować za P. Dudon.

— Z Paryża dnia 28. Lutego. —

Jenerał Barradas przesłał redakcyi Dziennika *Quotidienne* list, w którym przytacza wszystkie okoliczności ściągające się do jego kapitulacyi, aby dowieść, że przez trzy straszne nieszczęścia: głód, choroby i wciekłość żywiołów był do ostateczności przywleczony, i dla tego wołał przystać na chwalebłą kapitulacyją, aby przez to przynajmniej resztę wojska ocalić, iż zatem uległ tylko konieczności, ale przez to ani narodu ani Króla swojego nie zdradził.

Depesza telegraficzna, którą w d. 27. Lutego odebrano w Toulonie, zawiera rozkaz przygotowania okręt liniowy la Provence dla Wiceadmirala Dupęry, naczelnego wodza floty do wyprawy należącej.

Szwajcaryja.

Okólnikiem z d. 1. Marca, tajna rada kantonu rządzącego Berny, udzieliła rządóm kantonów doniesienia, uczynionego sobie przez notę z d. 27. Lutego c. k. austryjackiego Posła i pełnomocnego Ministra Barona Binder Kriegelstein, podług której tenże mając urlop na trzy do czterech miesięcy, zamysłał udać się do Francyi, i pod swoją niebytność poruczył sprawowanie

interessów umieszczonemu przy poselstwie Hrabiego Łukaszowi Karelowi Gozze.

Nowy francuzki Poseł Margr. Gabriac zjechał w d. 1. Marca do Berny, i przy zachowaniu obrzędów związku szwajcarskiego przyjeży był z przepisaniem honorami.

Włochy.

Izba handlowa Liworna ogłosiła w d. 24. Lutego uwiadomienie do tamtejszych kupców, iż podług udzielonej wiadomości przez Dwór francuzki Dworowi tokańskiemu, blokada Algieru nie tylko istnieje, lecz nawet rozciągnięta została na porty Bona, Bugia i Oran.

Hiszpanija.

— Z Madrytu d. 18. Lutego. —

Królestwo Jchmć Sycylijscy wyjechali dnia wczorajszego do Toledo, gdzie zabawią dni kilka dla oglądania osobliwości tego miasta. Rząd otrzymał depesze z Hawanny z miesiąca Stycznia. Ajenci wysłani do wyspy Kuby dla zasięgnięcia wiadomości o środkach jakie ta wyspa obejmuje do wielkiej wyprawy, zamysłali powrócić do Europy. Oświadczyli, iż 25000 wojska, któreby wysłano z półwyspu do nowej Hiszpanii kosztować będzie 60 milionów realów.

Brazylija.

Do Havre, jak Dz. handlowy donosi, nadeszły listy z Rio de Janeiro datowane z ostatnich dni Grudnia, które zawierają zupełnie zaspokajające wiadomości o zdrowiu Cesarza. Przy odjeździe »*Courrier du Bresila* Cesarz przychodził do zdrowia i mimo staranności jakiej stan jego wymagał, przyjmował odwiedziny. Powszechnie mówią, iż Margr. Barbaceua, który podczas ostatniej zmiany Ministrów otrzymał Ministerstwo Skarbu, znowu takowe złożył; następcą jego mianują niejakię P. Martin d'Andrade, którego znajomość finansów bardzo chwala. Podług innych listów Cesarz dał P. Mascaregno zlecenie udania się do Europy. U Dworn sądzą, że to tajemne zlecenie tego dyplomatyka ściąga się do najdroższych interesów Królowej Portugalskiej.

Ameryka.

Ostatnie Gazety nadeszły z Buenos - Ayres do Anglii dochodzące do d. 13. Grudnia donoszą, że spokojność została tamże zupełnie przywrócona, że się zebrala zgromadzenie prawodawcze, że przywrócono dawną formę rządu i odwołano szczególne pełnomocnictwo dane Senatowi doradczemu i tymczasowej administracyi.

List z d. 12. Grudnia potwierdzający powyższą wiadomość, namienia o mianowaniu Don Juan Manuela Rosas Gubernatorem, Don Thomas Guido Ministrem spraw zewnętrznych, Don Manuel Goreja Ministrem skarbu i Don Juan Romoso Balcarce Ministrem wojny i marynarki. Zmiany te, dodają, zaszły bez zamieszania spokojuści publicznej, i spodziewano się, że rządowi nadadzą ważność i siłę. W prowincyjach wewnątrz kraju podług osnowy tego listu panuje wojna domowa. W d. 4. Grudnia, wieść o nowej zmianie rządu mocno zatrwożyła umysły; atoli pokazało się, iż do takowej dał powód Anglik, Pułkownik Smyth w służbie Buenos - Ayreskiej zostający, który chciał sobie ująć pułk jazdy na granicach stojący, i złączyć się z Jenerałem Paez w Kordowie. Co się z tym Pułkownikiem stało, niewiadomo.

Gazety paryzkie donoszą z Hawanny pod d. 28. Grudnia: »Nowy zdobywca, nazwiskiem Pinheira, powstał w wojnach, które Monteneros niedawno wiedli z Buenos - Ayres. Jest on naczelnikiem pokolenia Pampas. Ojciec jego był Europejczyk, matka Indyjanka. Pinheira, zawsze na czele tych dzikich, bardzo strasznym stał się mieszkańcom nad rzeką la Plata. Przed rokiem po odniesionej klęsce napadł niespodzianie na osadę Buenos - Ayrejszyków w Patagonii, i kilka miesięcy niszczył okolice. Pod jego rozkazami wymordowali pierwotni mieszkańcy Bahia Branca osadę zamku, mszcząc się wytopienia Indyjanów w dwóch Tolderiach, które Lavalle wyrzucił rozkazał. Po pokoju z Buenos - Ayres przebiegł on cały kontinent amerykański aż do stop gór Andeńskich w Chili, i uderzył na prowincyję Mendoza, którą spustoszył. Niewiadomo jak się skończy powstanie przez Pinheira zrobione, ani wiadomo na czyją korzyść jest przedsiębrane. Jako Indyjanin jest on za niepodległością, lecz jako syn białego, poczytuje sobie za sławę, bronić sprawy Ferdynanda VII., i udaje, że ma od niego pełnomocnictwo i stopień Pułkownika w wojsku hiszpańskim.«

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: Na korzyść dyrektora orkiestry Augusta Brauna, po raz pierwszy: *Sechs und dreissig Jahre aus dem Leben zweier Liebenden*; Drama mit etwas Instrumental - Musik und Gesang in einem kurzen und einem langen Akte.

Poczęm towarzystwo polskich aktorów da Komedyję w 1 akcie: *Wzbranie Wisty*.

Jutro teatr będzie zamknięty.